

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgeșana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișterul, Hașegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Fărânyeana, Țibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Asigurarea pâinii.

Dispozițiile luate de guvern pentru *secuestrarea recoltei anului curent*, publicate în Nr. trecut al «Revistei economice», vin la timp, și ele vor împiedeca multe mizerii, de care a suferit și suferă încă o parte mare a populațiunii țării noastre.

În urma acestor dispoziții, griji și nevoi de felul celor întimpinate în anul trecut abia se vor mai ivi.

Se știe, că una din grijile cele mai mari ale anului economic, care se apropie de sfârșit, a fost *chestiunea pâinii de toate zilele*.

Răsboiul venise pe neașteptate. Venise, ce e drept, tocmai în epoca recoltării și desfacerii cerealelor. Dar lipsindu-ne *experiența*, a urmat, timp îndelungat, o învălmășeală nemaipomenită, salturi mortale, dispoziții mai mult sau mai puțin potrivite, și, pe urma acestora, împrejurări prielnice pentru un număr mare de *speculanți* și nevoi fără sfârșit pentru o foarte considerabilă parte a populațiunii țării.

Speculanții, introduși atât de bine în tainele meșteșugului lor, au fost singurii, cari au prevăzut din capul locului situația, ce se va crea și ei au și profitat și profită de această situație excepțională, foarte favorabilă intereselor lor.

Profitând de zăpăceala generală, ei au acaparat, dela început, cu prețuri minimale, cantități mari de cereale, pe cari le-au pus la adăpost, așteptând conjucturile cele mai favorabile, cari au și urmat.

Mai târziu ceva, în cursul toamnei trecute, situația a început a se agrava din zi în zi. Prețurile cerealelor creșteau treptat, devenind tot mai insuportabile pentru o seamă a populațiunii. Așa, că a trebuit să intervină organele poliției din diferitele orașe

ale țării, stabilind *prețul maxim* al diferitelor cereale și altor articole de alimentație și stăruind ca dispozițiile luate să se și execute.

Încă în cursul toamnei trecute au început a se scoate tot mai puține cereale pe piață. La aceasta va fi contribuit, fără îndoială, și împrejurarea, că anul trecut a fost mai slab decât cel precedent cu vre-o 5.000,000 măști metrice. De altă parte nădejdea de a vinde mai târziu cu prețuri și mai ridicate; dar sigur va fi fost influențată această atitudine expectativă îndelungată și de nesiguranța zilei de mâine.

A urmat apoi *suspendarea taxelor vamale* asupra importului de cereale, dispoziție, care la început nu a fost de prea mare folos, pentru că s'a adus tocmai când România — singura țară la al cărei prisos de cereale se putea conta între împrejurările grele de atunci — a fost oprit deja exportul său de cereale; mai târziu însă s'a dovedit de foarte salutară, pentru că, cu chiu cu vai, din România tot s'au adus în acest an mari cantități de cereale, îndeosebi porumb. Abia la 4 luni dela începerea răsboiului s'au fixat *prețurile maxime pentru întreaga țară* și s'au emis diferite ordonanțe cu privire la *măcinatul cerealelor, mestecarea diferitelor soiuri de făină* etc., cari toate au contribuit la organizarea indispensabilă a consumului și economisirii cerealelor, cari, eră temere, că nu se vor ajunge până la noua recoltă.

Nu vom înșiră toate dispozițiile, cari au mai urmat după cele dela începutul iernii trecute, căci ne-am extinde prea departe. Vom aminti numai, că măsura cea mai radicală, *rechiziționarea cerealelor*, a urmat numai la începutul primăverii, adică la 7 luni după începerea răsboiului, când la orașe s'au luat măsurile cele mai întinse și severe pentru *coacerea pâinii de o singură calitate*, de făină amestecată: de

grâu, săcară, orz și porumb în părți strict determinate în vederea celei mai extreme economisiri. Căci se știe, că ententa luase, aproape dela începutul războiului, măsurile cele mai întinse ca să ne răpună prin *înfometare*.

Acest plan însă nu a succes. Deoarece, desoperit fiind, atât în Germania, cât și în monarhia noastră s'au luat cele mai întinse și severe măsuri pentru a fi zădărnicit. Și el și poate fi privit de zădărnicit în urma dispozițiilor de tot felul, între cari cele mai de căpetenie le-am enumerat în șirele precedente.

Cu ajutorul lui Dumnezeu am ajuns în pragul secerișului, fără să se fi semnalat undeva în țară foamete. Ce e drept, lipsuri au fost și mai sunt încă destul de mari în multe părți, dar, de foame, oameni n'au murit. Și aceasta e capul lucrului.

*

Pentru anul economic, în care vom intra încurând, prospectele sunt până acum favorabile.

Recolta cerealelor se anunță a fi mai pe sus de mijlocie atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă, adică superioară celei a anului trecut, așa că vor putea fi satisfăcute toate necesitățile traiului poporațiunii și armatei, fără a fi avizați la import.

De altă parte ministerul — în urma experiențelor din anul economic, acum pe sfârșite, — luând măsuri pentru *secuestrarea recoltei anului curent* prin ordonanța sa Nr. 2072/915 de data 16 Iunie a. c., s'au înlăturat multe pericole și mai ales foametea, ce s'ar fi putut provoca prin o scumpete dușă la extrem.

Prin secuestrarea grâului, săcării, grâului mestecat, orzului și ovăsului se are în vedere, înainte de toate, ca fiecare locuitor al țării să-și poată avea pâinea cea de toate zilele, în anul ce vine, fără a o plăti prea scump și, pe cât se poate, să mai rămână rezerve și pentru alt an, eventual, mai puțin favorabil decât acela, în al cărui prag ne aflăm.

Considerată din toate punctele de vedere ordonanța de secuestrare a cerealelor, ea este în general, singura cale pentru asigurarea pâinii în condiții mai favorabile pentru toți în vremurile grele prin cari trecem.

Nemulțămiri vor fi, de sine înțeles, destule față de această ordonanță și față de însaș aranjarea faptică, prevăzută în paragrafii din care se compune.

Nemulțămii vor fi, în locul prim, oamenii de afaceri, *speculanții de bucate*, căroră li se închide drumul, în acest an excepțional, dela afaceri strălucite pentru ei și păgubitoare obștei.

Nu se vor simți prea mulțămii nici însuși *producenții*, căroră li se îngrădește în paragrafi libertatea de a dispune după plac de agoniseala lor, și, mai ales, că, după părerea lor li se lasă un cvant cam mic de cereale pentru trebuințele proprii.

De speculanți însă să nu ne doară capul. Ei vor găsi destule prilejuri pentru a eluda și paragrafii acestei ordonanțe. În cazul cel mai rău, ei vor putea, cu înlesnire, să obțină condiții favorabile în mașinăria

cea complicată a *societății* contemplate pentru procurarea produselor necesare aprovizionării publice sau pentru export, cum și în acțiunea comitatelor, municipiilor orașenești, orașelor cu magistrat, comunelor și diferitelor corporații și instituții, cooperative de consum, reuniuni agricole etc.

Producenții de altă parte, vor putea să rețină pentru trebuințele proprii și din recolta de porumb și alte produse, iar bucatele secuestrate li se vor plăti cu prețuri mulțumitoare; căci prețurile fixate deja prin cea mai nouă ordonanță ministerială pentru anul economic 1915/16 sunt destul de favorabile pentru producenți.

În fine *masa cea mare a locuitorilor din orașe și din sate, care trăiește din cumpărat*, va putea să-și satisfacă, și ea, trebuințele în condiții mai favorabile, nefiind expusă să cumpere pe prețuri insuportabile sau chiar să piară de foame.

*

În cele precedente am arătat, în liniamente generale, mai întâiu procesul, ce s'a urmat în primul an al războiului (1914/15) cu privire la *asigurarea pâinei de toate zilele* în țara noastră, proces, care nu diferă mult de cel urmat în Austria și Germania.

După aceea am apreciat dispozițiile luate prin ordonanța ministerială Nr. 2072/1915 dela 16 Iunie a. c. cu privire la *secuestrarea recoltei anului 1915/16*, rămânând ca într'un articol următor să stăruim asupra măsurilor, ce ar trebui să se iee și din partea noastră, mai ales, pentru *asigurarea pâinei de toate zilele* pe seama poporațiunii sărace, care și în anul 1914/15 a luptat cu greutate nemaipomenite, cari în viitor, pe lângă toate precauțiunile, pot să ajungă a fi cu totul insuportabile.

R.

Prețurile maxime ale cerealelor.

În vederea năuei recolte de cereale guvernul a emis, cu data de 23 Iunie a. c. o nouă ordonanță, Nr. 2077/915 M. E., prin care fixează prețurile maxime pentru grâu, săcară, grâu mestecat, orz și ovăs.

Prețurile maxime, ce se pot pretinde, pe timpul dela 10 Iulie a. c. începând, pentru grâu, săcară, grâu mestecat, orz și ovăs se cuprind în tabela de mai jos.

Prețurile maxime se referă: la *grâu* sănătos, de o calitate de 75 kgr. pro hectol., conținând maximal 2% mestecătură străină; la *săcară*, sănătoasă, de o calitate de 70 kgr. pro hectol., și

la *orz și ovăs*, sănătos — fără privire la calitatea de greutate.

Dacă greutatea pro hectolitrul a grâului — pe lângă o mestecătură străină de maximal 2% — este *mai mare* de 75 kgr., atunci prețul maximal fixat *se urcă* de fiecare kgr. de greutate de hectolitrul, până incl. 77 kgr. *cu 20 fil.*; până la alți 3 kgr. diferență de greutate, adică până la 80 kgr. — *cu 15 fil.* Dacă greutatea pro hectolitrul — și cu o mestecătură străină de maximal 2% — este *mai mică* decât 75 kgr. — prețul maximal fixat *se reduce* de fiecare kgr. de greutate, până incluziv 72 kg., — *cu 20 fil.*; de aci încolo la fiecare kgr., până la 70 kgr. — *cu 30 fileri.*

Dacă grâul conține mai mult decât 2% meste-cătură străină, atunci se detrage, din prețul maximal, de fiecare 2—2% de meste-cătură câte 30 fil. pro 100 kgr.

Dacă la săcară greutatea pro hectolit. este mai mare sau mai mică decât 70 kgr. atunci prețul maximal fixat se urcă resp. scade de fiecare chilogr. de greutate pro hectolitr, dar cel mult până la o diferență de 3 kgr. cu 15 fil. (§ 1).

Prețurile maximale, fixate prin ordonanța prezentă, cuprind și cheltuielile de transport la stațiunea de încărcare, fără saci, și se înțeleg pentru vânzări în locul de primire și cu bani gata. Vânzătorul poate calcula separat prețul sacilor, ce a pus la dispoziția cumpărătorului.

Dacă un cumpărător, care în sensul ordonanței guvernului Nr. 2072/915 M. E. este autorizat la acuirea de cereale, nu a luat în primire dela producător cerealele cumpărate, la timpul stipulat, atunci vânzătorul este îndreptățit a calcula după prețul de vânzare și interese de întârziere și taxă de magazinagiu, pe timpul, cât a ținut, peste termenul fixat, cerealele în magazin (§ 2).

În caz de vânzare pe credit interesele maximale, ce se pot pretinde peste prețurile maximale este de 2% peste etalonul de escont în vigoare la Banca Austro-Ungară, în timpul încheierii afacerii (§ 3).

Prețurile maximale intră în vigoare, conform § 4, la 10 Iulie 1915.

Celce, după 10 Iulie 1915, la vânzări de grâu, săcară, grâu mestecat, orz sau ovăs cere, primește ori oferă și dă, fie direct, fie indirect prețuri mai urcate decât cele maximale fixate, se pedepsește cu arest până la 2 luni și amendă în bani până la K 600.

Tot astfel se pedepsesc și aceia, cari fie intenționat, fie prin negligența lor dau personalului sau altor încredințați ai lor prilej sau posibilitatea de a eluda, sub orice formă și pe orice cale, prețurile maximale fixate (§ 4).

Asupra cerealelor importate din străinătate dispozițiile acestei ordonanțe nu au valoare (§ 5).

Pentru cerealele, sequestrate deja, în temeiul ordonanțelor anterioare privitoare la rechiziționări, rămân și sunt normative prețurile maximale de până acum.

Tabela prețurilor maximale
a grâului, săcării, grâului mestecat, orzului și ovăsului.

In comitatele	G r â u					Săcară			Grâu mest.	Orz	Ovăs
	Prețul maximal de măjă metrică (Klg. 100).										
	Dela 10—21 Iulie incl. K f	Dela 22—31 Iulie incl. K f	Dela 1—10 Aug. incl. K f	Dela 11—21 Aug. incl. K f	În timpul după 21 Aug. K f	Dela 10—21 Iulie incl. K f	Dela 22—31 Iulie incl. K f	În timpul după 1 Aug. K f	Cu începere dela 10 Iulie K f	Cu începere dela 10 Iul. K f	Cu începere dela 10 Iul. K f
a) De-a dreapta Dunării . . .	40.50	39.50	38.50	37.50	36.50	32.—	31.—	30.—	Prețul maximal, ce se poate pretinde pentru grâu mestecat este: suma prețului maximal al cantității de grâu și săcară, din care se compune mestecătura.	29.—	28.—
b) De-a stânga Dunării . . .	40.50	39.50	38.50	37.50	36.50	32.—	31.—	30.—		30.—	28.—
Comitatele nordice slovacești .	41.—	40.—	39.—	38.—	37.—	32.50	31.50	30.50		30.—	28.—
c) Intre Dunăre și Tisa . . .	40.—	39.—	38.—	37.—	36.—	31.50	30.50	29.50		27.50	28.—
In comitatele Heves și Pest-Pilis-Solt-Kiskun și orașul Kecs-kemét	40.50	39.50	38.50	37.50	36.50	31.—	30.—	29.—		28.—	28.—
Budapesta	41.—	40.—	39.—	38.—	37.—	32.—	31.—	30.—		29.—	28.—
d) De-a dreapta Tisei . . .	40.50	39.50	38.50	37.50	36.50	31.50	30.50	29.50		29.50	28.—
Sáros și Sepes	41.—	40.—	39.—	38.—	37.—	32.50	31.50	30.50		30.—	28.—
e) De-a stânga Tisei	40.—	39.—	38.—	37.—	36.—	31.—	30.—	29.—		28.—	28.—
Comitatele: Bihor, Maramurăș, Sătmar, Sălăgiu și Ugocsa. Orașele: Oradea-mare și Sătmar .	40.50	39.50	38.—	37.—	36.—	31.50	30.50	29.50		29.—	28.—
f) Intre Tisa și Murăș: Arad, Cenade, Timiș și Torontal, cu orașele: Arad, Timișoara, Verșeș și Panciova	40.—	39.—	38.—	37.—	36.—	32.—	31.—	30.—	27.50	28.—	
Caraș-Severin	40.50	39.50	38.50	37.50	36.50	32.—	31.—	30.—	27.50	28.—	
g) In Ardeal, comitatele: Alba-inf., Bistrița-Năsăud, Brașov, Ciuc, Făgăraș, Treiscaune, Târnava-mică, Cluj, M.-Turda, Târnava-mare, Sibiiu, Solnoc-Dobâca, Turda-Arieș și Odorheiu . . .	41.—	40.—	39.—	38.—	37.—	32.—	31.—	30.—	28.—	28.—	
h) Fiume și Ijur	41.50	40.50	39.50	38.50	37.50	33.—	32.—	31.—	30.—	28.—	

Prețul maximal, ce se poate pretinde pentru grâu mestecat este: suma prețului maximal al can-pere dela 10 Iulie și săcării, din care se compune meste-cătura.

Cheltuelile de războiu.

Între motivele arătate chiar acum un an de aici, cari susțineau că un mare războiu european nu va putea ține mai mult decât trei sau patru luni, eră și chestia financiară.

De unde se vor lua banii necesari pentru un războiu mai lung, se întrebau scriitorii politici și militari.

Credem deci interesant să dăm aci (după evaluări germane) cheltuelile de războiu ale statelor beligerante și mijloacele prin cari ele și-au procurat banii necesari.

Germania a cheltuit până acuma cel puțin un miliard de Mărci pe lună. Numai mobilizarea a costat trei pătrimi de miliard. Imprumuturile de războiu ale Germaniei au fost unul de 4460 milioane mărci și altul de 9060 milioane mărci, ambele à cinci la sută.

Imprumuturile Austriei au fost unul de 2136 milioane coroane și altul de 2200 milioane, ambele à cinci și jumătate la sută.

Ungaria a făcut două imprumuturi: unul de 1170 milioane à șase la sută și altul tot de 1170 milioane parte 5 jum. și parte 6 la sută. Nu se cunosc cifrele emisiunilor de bonuri de tezaur ungare.

Cheltuelile Angliei sunt relativ mai mari, căci ea plătește de zece ori mai mult soldaților (8 șilingi, adică 10 lei pe zi), plus că are cheltueli enorme cu marina și transporturile de trupe, apoi clădiri de cazărmi și în fine susținerea Belgiei și a Serbiei.

Anglia a cheltuit în primele trei trimestre de războiu șapte miliarde de șilingi și cheltuelile ei se urcă mereu.

Imprumuturile engleze au fost de 400 milioane lire sterline à trei și jumătate la sută, apoi 50 milioane lire à trei la sută. Exchequer Bonds și 171 milioane lire bonuri de tezaur.

Franța are cheltueli mai mici, căci are tot ce-i trebuie. Numai o parte din muniții ia din străinătate. Nu trebuie să uităm că străinătății se plătește prețul pe care-l cere.

Până acum Franța a cheltuit 12 miliarde franci, dar și cheltuelile ei sunt în urcare. Această sumă Franța a strâns-o astfel: 4337 milioane franci din Bonuri ale Apărării Naționale, 129 milioane bonuri de tezaur, o jumătate de milion bonuri de tezaur în străinătate, 1750 milioane oblig. a Apărării Naționale 5 la sută și 5500 milioane datorie de războiu către Banca Franței.

Rusia are cheltueli mari de transport, iar trupele deși sunt mai modeste sunt mai numeroase. Se pot socoti cheltuelile lunare la un miliard lei. Acești bani au fost astfel obținuți: 1800 mil. ruble bonuri de tezaur, 300 milioane ruble obligațiuni de tezaur, un miliard ruble împrumut cinci la sută, un miliard ruble împrumut cinci și jumătate la sută, 1490 milioane ruble datorie către Banca de emisiune a imperiului și un miliard ruble datorie pe piața engleză.

Până acum s'au cheltuit deci de câtră toate statele peste *șasezeci miliarde franci*, dintre cari două cincimi revin puterilor centrale și trei cincimi revin puterilor triplei înțelegeri.

Datoriile celor șapte state beligerante (fără Italia) s'au dublat dela începutul războiului și vor mai crește, iar dobânzile plătite aproape s'au triplat.

După războiu bazele financiare ale statelor se vor schimba și două sau trei generații vor plăti încă pagubele încercate.

Și n'am vorbit decât de cheltuelile directe, fără a socoti stricăciunile și stagnarea industriei și a comerțului.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În *Ungaria*. Din raportul ministeriului nostru de agricultură asupra stării sămănăturilor și agriculturii Ungariei dela 21—24 Iunie a. c., prezentăm și noi următoarele date:

În cele 2 săptămâni trecute dela publicarea ultimului raport oficios asupra stării sămănăturilor a domnit *timp schimbăcios*. Timpul senin, secetos și neobicinuit de cald, care a început la 7 Iunie, a ținut numai până la 13 Iunie, schimbându-se apoi pentru câteva zile cu un timp mai năuros și mai recoros. La 16 Iunie timpul a devenit iarăș uscat și senin, continuându-se însă răcoreala și pe mai departe, așa că maximul temperaturii a scăzut dela 36°—25° Celsius. La 19 Iunie s'a pornit iarăș în cea mai mare parte a țării timp năuros și ploios, totuș temperatura s'a mai ridicat.

Între 13 și 16, cum și între 19 și 24 Iunie au dat *ploi* numai sporadic și în mică cantitate; în ultimele zile însă peste regiuni mai extinse și în cantitate mai considerabilă. Totuș ploaia nu a avut un caracter general, pentru că în unele regiuni mai mici ale țării a ploat foarte puțin și în unele nu a ploat de loc. În 19 și 20 Iunie au fost furtuni considerabile. Distribuirea plôii în ultimele două săptămâni a fost foarte diferită. Ploaie în cantitate dela 75—100 milimetri a căzut în puține locuri, între cari și în o parte a comitatului Caraș-Severin. În cantitate dela 50—75 mm. a căzut, între altele, și în comitatele Tórontal, Târnava-mică și Ciuc. În cantitate de tot mică (1—10 mm.) a căzut ploaie, între altele, în comitatele din stânga Tisei și în părțile ardelenene. Grindina a căzut, între altele, și în unele cercuri ale comitatelor Timiș, Tórontal, Treiscaune, Târnava-mică și Murăș-Turda; ea însă, peste tot, a ținut puțin și a fost amestecată cu ploaie, de aceea a cauzat puține pagube.

Năduful neobișnuit de mare, ce a domnit la începutul lunei Iunie a fost, fără îndoială, nepriincios atât dezvoltării spicoaselor cât și plantelor de prășit și celor de nutreț, cu deosebire acolo, unde nu a ploat timp mai îndelungat. Totuș, din norocire, *năduful*, care

ar fi putut pricinui pagube mult mai mari, la 13 Iunie a încetat în toată țara și timpul recoros, care de atunci ține neîntrerupt, are o influință foarte bună asupra dezvoltării grăunțului și a cōacerii pe încetul a spicoaselor, cum și asupra plantelor de prășit și a celor de grădină, unde ele nu au fost lipsite de ploaie. Urma-rea *secetei și nădufului în Iunie este, că datele asupra evaluării prezente a recoltei arată oarecare scădere, mai ales la spicoasele de primăvară, față de datele din raportul precedent.*

Conform evaluării făcute acum, pe baza datelor întrate asupra principalelor soiuri de cereale, *grâul și săcara promit în partea cea mai mare recoltă bună, în parte recoltă bună-mijlocie și mijlocie, orzul și ovăsul însă în partea cea mai mare recoltă mijlocie.*

Precum s'a spus și altădată, recolta în perspectivă a fost calificată în raportul ministerial astfel: foarte bună cu 1, bună cu 2, mijlocie cu 3, slabă cu 4 și rea cu 5.

Combinate cifrele de detalii din toate comitatele și notate cu numerii indicați mai înainte, dau următorul tablou asupra recoltei:

		Grâu	Săcară în comitate	Orz	Ovăs
recoltă bună . . .	(2)	21(24)	19(21)	10(14)	9(16)
„ bună-mijl. (2-3)		16(15)	11(14)	6(6)	5(7)
„ mijlocie . . .	(3)	15(16)	21(20)	31(34)	33(29)
„ slab-mijl. (3-4)		6(2)	5(4)	12(6)	8(4)
„ slabă . . .	(4)	5(6)	7(4)	4(3)	8(7)

Datele specifice le înșirăm numai din următoarele comitate:

	Grâu	Săcară	Orz	Ovăs
Bihor	2	2	3-4	3-4
Maramurăș . . .	2	2	2	2
Sătmar	2	3	3	3
Selagiu	2-3	2-3	3	3
Ugocea	2	2	3	3
Arad	2	2	2-3	3
Cianad	2	2	2	2
Caraș-Severin . .	2-3	2-3	2-3	3
Timiș	2-3	3	3	3
Torontal	2	2	2	2
Hunedoara . . .	2-3	2	3	3
Alba-de-jos . . .	2-3	3	4	3
Sibiu	2	2	2-3	2-3
Făgăraș	2	2	3	3
Brașov	3	3	2	2
Treiscaune . . .	2-3	2-3	3	3
Târnava-mare . .	2	2-3	2-3	3
Târnava-mică . .	2	2	3	3
Turda-Arieș . . .	2-3	3	3-4	3-4
Murăș-Turda . .	2-3	2	3-4	3
Odorheiu	3	3	3	4
Ciuc	4	3-4	3	3
Cojocna	3	3	3	3
Solnoc-Dobâca . .	2-3	3	3	3
Bistrița-Năsăud .	3	3	3	3

Grâul a înflorit bine pretutindeni și grăunțele se desvôaltă normal. În părțile sudice ale țării și în regiunile nisipóase seceratul se va putea începe în timp apropiat. Seceta și năduful dela începutul lui Iunie a grăbit dezvoltarea și timpul mai recoros al zilelor ultime a fost foarte priincios dezvoltării pe încetul și pline de putere a grăunțului. Astfel în regiunile, unde dezvoltarea paiului a avut timp corăspunsător, frumoasele nădejdi din primăvară nu numai au rămas aceleas, *ci ele în urma dezvoltării excelente a grăunțului au chiar crescut.* În regiunile, unde însă nici în Maiu, nici în Iunie, sămănăturile nu au avut parte de cantități de ploaie corespunsătoare, prospectele recoltei diferă foarte mult de acelea din regiunile, cari au avut parte de timp favorabil.

Din punctul de vedere al situației recoltei din întreagă țara, este îmbucurător, că tocmai în regiunile mai de valoare pentru producția de bucate, sămănăturile sunt bune și că timp nefavorabil a umblat mai cu seamă în regiunile, care din punctul de vedere al producției bucatelor sunt de mai puțină importanță. *Cea mai bună recoltă de grâu se speră în dreapta Dunării, între Dunăre și Tisa, în stânga Tisei și în părțile Bănățului.* Prospecte mai slabe sunt proporțional în dreapta Tisei, în stânga Dunării și în părțile ardelene. *Rugina* aproape nu a făcut nici o stricăciune. Furtunile dintre 19 și 20 Iunie au cam culcat holdele în unele locuri, îngreunând încâtva seceratul.

Săcara a început a se seceră în părțile sudice ale țării. Timpul recoros din zilele din urmă a fost favorabil dezvoltării grăunțului. Spicele sunt în general mari și pline, iar paiul destul de lung. Numai din regiunile lipsite de ploi în cursul primăverii se aud plângeri, că holdele sunt rari și mai puțin dezvoltate. Prospectele de recolte cele mai bune și cele mai slabe sunt tocmai în regiunile amintite la grâu.

Orzul. Seceratul orzului de toamnă s'a început în partea cea mai mare a țării, îndeosebi pe Alföld, unde s'a secerat deja la 17 și 18 Iunie. Orzul de primăvară are și el spice frumoase și de asemenea se coace. Timpul dela data publicării ultimului raport nu a fost destul de favorabil dezvoltării orzului, așa că evaluarea de acum a recoltei arată o scădere. Paiul a rămas scurt în partea cea mai mare a țării.

Ovăsul a răsărit rău și a rămas mic în multe regiuni ale țării din cauza secetei. Unde însă au fost ploi îndeajuns este frumos, des și înalt. Seceta și năduful dela începutul lui Iunie i-au fost nefavorabile.

Porumbul. Situația lui este, după regiuni, diferită. În regiunile, în cari a ploat îndeajuns, el s'a dezvoltat mulțumitor, îndeosebi porumbul timpuriu, care a fost săpat de a doua oară. În unele comitate lipsite de ploaie, între cari se numără și unele comitate din stânga Tisei și din părțile ardelene, porumbul nu se desvôaltă mulțumitor, îndeosebi porumbul târziu, care în unele locuri este rar, mic și plin de burueni. Chiar și săpatul se face încet din cauza prea marei uscăciuni a pământului. Pentru dezvoltarea lui sunt nece-

sare ploi din belșug. În general situația porumbului este satisfăcătoare.

Cartofii. Situația lor este, după regiuni și comitate, diferită. Unde au fost ploi îndeajuns ei s'au dezvoltat satisfăcător și lucrările s'au făcut și se fac în regulă. Între comitatele, unde ei s'au dezvoltat mai rău din cauza lipsei de ploaie, se numără și unele comitate din stânga Tisei și din părțile ardelenene. În aceste comitate se simte mare trebuință de ploaie pentru o mai bună dezvoltare a lor. Se speră în genere o *recoltă mijlocie*.

Napii de zahar în general stau bine și se dezvoltă mulțumitor, cu excepția regiunii din stânga Tisei și a unor comitate din părțile ardelenene, unde dezvoltarea lor s'a întârziat din cauza secetei. Ploaia le-ar fi necesară și acestora.

Napii de nutreț de asemenea au, în general, trebuință de ploaie. Totuș dezvoltarea lor se face până acum în mod satisfăcător. Napii timpurii, mai ales, unde nu au dus lipsă de ploaie, sunt frumoși.

Rapița s'a recoltat aproape pretutindeni. Recolta se poate numi mijlocie.

Plantele de grădină s'au dezvoltat, în general, mulțumitor. Ploaia le este și lor necesară.

Păstăioasele în general s'au dezvoltat bine, unde nu au dus lipsă de ploaie.

Varza prosperează în regiunile, în cari au dat ploi mai adeseori. În multe locuri duce lipsă de ploaie.

Hemeiul se desvoltă bine.

Meiul și hrișca se desvoltă rău din cauza secetei.

Cânepa și inul prosperează în regiunile, în cari au dat ploi; în cele stăpânite de secetă, deși sunt destul de dese, nu cresc.

Tutunul suferă din cauza secetei; și el are mare trebuință de ploaie.

Plantele de nutreț. Dintre aceste trifoiul a dat din prima cositură o *recoltă mijlocie*, atât în privința calitativă cât și în privința cantitativă. Recolta a doua se arată a fi mai slabă din cauza secetei.

Lucerna se cosește de a doua oară. Recolta e mai slabă decât cea din prima cositură.

Măzerichea nu s'a dezvoltat pretutindeni mulțumitor din cauza timpului mai mult secetos. Ea este în general mică și în unele locuri rară. Recolta va fi mijlocie.

Mohorul se desvoltă satisfăcător numai acolo unde nu a dus lipsă de ploaie.

Porumbul de nutreț s'a dezvoltat mai pretutindeni bine, mai ales cel sămănat de timpuriu. Dezvoltarea lui s'a întârziat în regiunile lipsite de ploaie.

Livezile s'au cosit mai pretutindeni. Recolta este cantitativ, în general, satisfăcătoare, calitativ pretutindeni bună, fiind și căratul ei favorizat de timp uscat.

Pășunile nu stau bine în multe locuri din cauza secetei. Ele în general au trebuință de ploaie ca și toate celelalte plante.

Poamele. Recolta poamelor se arată a fi în general mijlocie, în ôst chiar slabă, din cauză, că aici bruma a făcut mari stricăciuni. Cireșele și vișinile dau o *recoltă bună-mijlocie*, prunele promet *recoltă slabă-mijlocie*, din contră nucile, alunele, merele și perele o *recoltă bună-mijlocie*. În multe locuri poamele cad.

Pepenii se desvoltă slab din cauza secetei. Ei au trebuință de ploaie.

Viile. Din raportul ministerului de agricultură cu privire la situația actuală a viilor scoatem și combinăm următoarele date.

Întreg teritoriul țării este împărțit în *19 circumscripții viticole*, dintre cari 7 se extind în regiunile locuite și de poporul românesc, anume circumscripțiile: 1. *Sătmar*, 2. *Bihardi ôszeg*, 3. *Miniș*, 4. *Biserica-albă*, 5. *Aiud*, 6. *Diciosânmărtin*, 7. *Murășoșorheiu*.

Situația viilor se semnalează:

foarte îmbelșugată în 2 circumscripții, *îmbelșugată* în 6, *bună-mijlocie* în 7, *mijlocie* în 1, *slabă-mijlocie* în 1 și *rea* în 1 circumscripție.

Dintre circumscripțiile situate în regiunile locuite de români:

1. Circumscripția *Biserica-albă* este clasificată cu o *recoltă foarte favorabilă*;

2. *Bihardi ôszeg* și *Diciosânmărtin* cu *recoltă îmbelșugată*;

3. *Sătmar* cu *recoltă bună*;

4. *Miniș* și *Aiud* cu *recoltă bună-mijlocie*;

5. *Murășoșorheiu* cu *recoltă slabă-mijlocie*.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiiu, 1 Iulie 1915.

Situația piețelor financiare, semnalată în rapoartele noastre din ultimele săptămâni, au luat caracter de permanentă. Nici dela ultimul nostru raport săptămânal încoace n'a intervenit nici un eveniment, care să provoace vre-o schimbare mai de seamă. În Berlin situația este favorabilă. Bani în abundență. Discontul privat cotează 3½%. În London 2⅞%. Abundență de numărar este și în piața internă și discontul privat a cotate pentru material de prima bonitate în Viena 2½% și în Budapesta 3½%.

CRONICĂ.

Dividenda Băncii Austro-Ungare. Consiliul general al băncii de emisiune a hotărât, în ultima sa ședință, a plăti acționarilor, asupra dividendei anului curent un acout de K 28 de acție, cu începere dela 1 crt.

Prolongirea termenului pentru încheierea bilanțului în Austria. Prin o ordonanță ministerială, apărută la 30 Iunie a. c., în monitorul oficial, guvernul austriac a prolongit, pentru toate întreprinderile obligate la publicitate, termenul pentru încheierea bilanțului, fixat original pe finele lunii trecute, *până la 31 Dec. 1915.*

Ordonanța din chestiune scutește de obligamentul de a încheia bilanțul *pe comerțanții și întreprinderile*, cari își au sediul principal sau afacerea pe teritoriile de războiu și teritoriile învecinate.

*

Secuestrarea uleiului de rapiță. Prin ordonanța Nr. 2177/915 M. E., dela 24 Iunie 1915, guvernul a pus sub sechestru uleiul de rapiță aflător în posesiunea atât a producătorilor, cât și a comerțanților și furnizorilor. Secuestrul se extinde și asupra uleiului de rapiță, ce se va fabrica de aici înainte. Atât rezervele de prezent în ființă, cât și marfa produsă după aceasta trebuie anunțate și ținute la dispoziția autorităților.

*

Inscrierile la academia veterinară. Inscrierile la aceasta academie pentru anul 1915/6 se fac dela 1—8 Septembrie a. c. Cu învoirea corpului profesoral se pot face înscrieri până la 15 Septembrie a. c., iar cu a Ministrului de agricultură până la 1 Octombrie a. c. Primirea se face în baza atestatelor de bacalaureat dela gimnazii sau școli reale. Pentru ascultătorii academiei stau la dispoziție și burse dela K 400 — K 800, pentru obținerea cărora sunt a se înainta petițiile la rectoratul Academiei (Budapesta, VII Rottenbiller-utca 25), cu ocazia înscrierii. Studenții sărăcuțioși și săraci pot fi scutiți de taxele școlare. Academia dispune și de o „Masă a studenților“.

*

Tabela prețurilor maxime ale cerealelor din Nr. nostru prezent o accludem în două exemplare separate la acest număr pentru trebuințele abonților noștri.

SUMAR.

Asigurarea pâinii. — Prețurile maxime ale cerealelor. — Cheltuieli de războiu. — *Agricultura:* Situațiunea agricolă. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Cronică:* Tabela prețurilor maxime ale cerealelor, Dividenda Băncii Austro-Ungare, Prolongirea termenului pentru încheierea bilanțului în Austria, Secuestrarea uleiului de rapiță, Inscrierile la academia veterinară.

Caută post.

«*Tinăr român, sănătos, din familie bună, în etate de 27 ani, solid, posedând perfect atât în vorbire cât și scriere: limba română, franceză, germană și maghiară, stenograf german, caută post de corespondent la fabrică sau întreprindere mai mare aici sau în țară. A se adresa la redacția foii.*»

'ALBINA', inst. de cred și econ., în Sibiu.

A XXVIII-a tragere la sorți publică

a scrisur. fonciare de 5% în florini ale *Inst. de credit și de econ. „Albina“* a urmat în 28 Iunie 1915 în prezența domnului notar public reșesc *Gavril Zăgoni*, a doi membri din consiliul de administrațiune și a comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras în valoare totală de *florini 20,000* următorii numeri:

à fl. 500 Nr.: 266, 270 272, 298, 302, 337, 393, 400, 493, 524 549, 694, 708 813, 966, 1002.

à fl. 1000 Nr.: 140, 173 216, 226, 243, 280, 294, 317, 428, 696 785 792.

A VII-a tragere la sorți publică

a scrisurilor fonciare de 4½%. S'au tras în valoare totală de *coroane 20,000* următorii numeri:

à K 500 Nr.: 14, 17, 63, 139

à K 1000 Nr.: 53, 105.

à K 2000 Nr.: 1, 112, 207, 341 373, 520, 854, 1088.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1916 aceste scrisuri fonciare se răscumpără la *cassa institutului în Sibiu*, la *Filialele sale în Brașov, Elisabetopol, Lugos, Mediaș și Murăș Oșorhei*, la *K. k. priv. Bank & Wechselstub-Actien Gesellschaft „Mercur“ în Viena*; la *Pester Ungarische Commercial-Bank în Budapesta*, precum și la *Filiale der k. k. priv. oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe în Triest*, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răscumpără și mai înainte oricând prin escomptare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Ianuarie 1916 înceată interesele lor mai departe, și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora

Din scrisurile fonciare ieșite la sorți la tragerile de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

de 5%: à fl. 500 Nr.: 101, 152 159 376, 478, 490, 492, 627, 673, 675 679, 1115.

à fl. 1000 Nr.: 38, 79, 175, 327, 547, 711, 809.

de 4½%: à K. 500 Nr.: 21, 28, 74, 118, 119, 133, 137.

à K 1000 Nr.: 6, 30, 112, 191, 297, 310

à K 2000 Nr.: 92, 273, 292, 358, 362, 371, 577, 611, 612, 618, 630, 716, 885, 1098.

Sibiu, în 28 Iunie 1915.

(97) 1—1

Direcțiunea.

Insoțirea de credit din Sig. — Felsőszéki hitelszövetkezet.

Activa — Vagyon.		Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914 dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K f		K f		K f
Cassa — Pénztár	305.40	Cuote fundamentale — Üzletrészek	3,140.—		
Imprumuturi — Kölcsönök	33,128.76	Fond de rezervă — Tartalékalap	907.58		
Mobiliar — Ingóságok	234.—	Depuneri — Betétek	6,863.25		
amortizare — leirás	23.40	Imprumut — Kölcsön	22,700.—		
Spese de fond. — Alapítási költségek	120.—	Dare după % la depuneri — Betét kamat adó	41.29		
amortizare — leirás	40.—	Interese anticipate — Előre szedett kamatok	506.80		
Interese ant. la «Silvania» — Előre		Profit curat — Tiszta nyereség	281.94		
fizetett kamatok «Silvania»-nál	216.40				
Interese rest. la oblig. — Hátralékos kam. kötvé-					
nyeknél	499.70				
	34,440.86				34,440.86
Debit — Tartozik.		Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla.		Credit — Követel.	
	K f		K f		K f
Interese la depuneri — Betét kam.	412.95	Interese — Kamatok	2,883.05		
Interese la imprum. — Kölcsön kam.	2,239.70	Proviziuni — Jutalékok	1,040.97		
Salare — Fizetések	400.—				
Arandă — Házbér	60.—				
Spese curente, adv. și porto — Üzleti és ügyvédi					
költségek	369.36				
Dare după interese la depun. — Betét kamat adó	96.67				
Amortizări — Leirások:					
la mobilier — ingóságoknál	23.40				
la spese de fond. — alap. költségnél	40.—				
Profit curat — Tiszta nyereség	281.94				
	3,924.02				3,924.02

Sig (Felsőszék), la 31 Decembrie 1914.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

L. Sima m. p., prez.-dir. — igazg.-elnök. M. Flonta m. p., v.-prez. — al.-elnök. Vas. Flonta m. p., cassar — pénztárnok.
Ioan Cirle m. p. Mihaiu Borz m. p.

Revăzut și aflat în ordine. — Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Sig (Felsőszék), la 20 Iunie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

P. Nodiș m. p., prez. — elnök. Mih. Szabó m. p., v.-prez. — alelnök. Mih. Cirle m. p. Todor Flonta m. p. Gligor Pop m. p.
Simion Macsiu m. p. Ioan Tuns m. p. Ioan Șimon m. p.

„ȘOIMUL“

institut de credit și economii, societate pe acții în Murăș-Uioara (Marosujvár).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ȘOIMUL» se invită în sensul §. 24 din statute a participa la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 20 Iulie 1915, la 8 ore a. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării
2. Designarea unui notar și alor 2 verificatori pentru protocolul adunării generale și scrutinii.
3. Raportul direcțiunii.
4. Raportul comitetului de supraveghiere.
5. Aprobarea bilanțului.
6. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1915.
7. Reîntregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați, conform §. 20 din statute, să-și depună acțiunile până la 19 Iulie 1915 la cassa institutului, ori la institutele «Ardeleana» din Orăștie și la «Patria» din Blaj.

Direcțiunea.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhiepiscopale în Sibiu.